

ITIDEN: Åter till vildmarken

”Vi startade 1800-talsturism”

RENRAJD. Tåget av renar går genom det mäktiga vinterlandskapet.

HELA BYN. Silke, Dirk och Mattis. Inom kort ska Mattis få ett syskon och då ökar befolkningen i Solberg med 33 procent.

Småbarnsfamiljen Hagenbuch bor ensligt i Norrbottens skogsland på en gård dit varken el-, telefon- eller vattenledningar når. Men Dirk och Silke såg möjligheterna i bristen på moderna bekvämligheter. Nu lockar de turister med renar, norrsken, utedass och vatten direkt från källan.

TEXT OCH FOTO JOAKIM NORDLUND

Byn Solberg består av en enda gård. Just här vill familjen Hagenbuch bo, trots att de saknar mycket av den komfort och service vi andra tar för givna.

Huset har varken rinnande vatten eller wc. Strax efter det att de fått barn fick Dirk och Silke Hagenbuch veta att deras närmaste skola och dagis, i byn Nattavaara två mil bort, skulle läggas ned. Lagom till bröllopet fick de veta att den fasta telefonin skulle dras in.

När Dirk Hagenbuch får frågan om Solberg verkligen kan kallas en by när det bara finns ett hus skratrar han.

– Ja, kanske en vildmarksby. Vi har ju faktiskt byggt upp en del här, säger han och blickar bort mot åtta tamrenar som står i hagen och äter hö.

Himlen är härligt blå och det är dags för Dirk att ta med några tyska turister ut i skogen. Men här handlar det inte om att åka snö-

skoter, skidor eller hundspann. I stället får besökarna sela var sin ren. Genom vinterlandskapet går sedan en renraid och man får nypa sig själv i armen för att förstå att detta faktiskt är 2011.

– Tanken är att de som kommer hit ska få uppleva hur det var på 1800-talet. Då fanns till exempel inga hundspann här, det är ju något som kommit senare, säger Dirk Hagenbuch.

I en omkrets av två mil finns

inte ett enda bebott hus men här, mitt i det mäktiga skogslandet, trivs Dirk och Silke och deras två-årige son.

– Och snart blir vi en till, säger Silke och lägger en hand på magen som putar under dunjackan.

Gården var tom i 30 år

Den första nybyggaren kom till Solberg 1790 och gården var bebodd ända fram till 1960-talet. Sedan stod den tom i 30 år tills Dirk Hagenbuch köpte den 2002 och startade sitt turistföretag.

Silke – som liksom Dirk kommer från Tyskland – hade läst om Lappland i en tidskrift och åkte 2005 till Solberg som turist för att uppleva en rejäl vinter. Snö och vinter fick hon verkligen uppleva – och lite till för där träffade hon Dirk och kärlek uppstod.

– Vi trivdes ihop. Det kändes rätt helt enkelt, säger hon.

– Det är klart att jag hade saknat något att dela mitt liv med men det

VÄRME. Familjen framför den stora täljstenskaminen.

Har åtta renar

Namn: Dirk Hagenbuch.

Ålder: 41 år.

Bor: I byn Solberg, sju mil söder om Gällivare.

Familj: Hustrun Silke och sonen Mattis, 2 år. Hund, katt och åtta renar.

Gör: Driver turistföretaget Vildmarksbyn Solberget.

Hemsida: www.solberget.com.

Dirks väg till Solberg: Dirk kommer från Tyskland och besökte norra Sverige första gången 1993. Sedan återvände han flera gånger som ledare för tyska ungdomsgrupper. I början av 2000-talet flyttade han till Nattavaara och jobbade som fritidspedagog, tysk-lärare, turistguide och gruvguide. 2002 köpte han gården i Solberg och startade eget.

TILLBYGGT. Dirk kom till Solberg första gången 1993 och 2002 köpte han byns enda gård. Huset byggdes till i september och är nu 148 kvadrat.

SMAKLIG SPIS. Köket har både en gasol- och en järnspis.

måste ju vara någon som trivs med att leva så här, säger han och ser på sin hustru.

De tar emot gäster som får leva nära naturen under relativt enkla förhållanden. Silke Hagenbuch har en deltids-tjänst som sjukgymnast i Jokkmokk. Dit är det nio mil enkel väg och hon har en övernattningslägenhet där för att minska på pendlandet.

Sonen Mattis föddes i oktober 2008 och två månader senare fattades beslutet om att skolan och daghemmet i Nattavaara skulle stängas. Gällivare kommun erbjöd skolskjuts de sex milerna till Hakkas men det var inget som invånarna i trakten nappade på.

EGEN REN. Mattis, 2 år.

– Vi gick samman och stred. Så små barn ska inte behöva sitta så länge i en bil, säger Dirk Hagenbuch.

Överklagandena hjälpte inte. Där emot erbjöds föräldrarna dagmammor.

– Nu kämpar vi för att dagislokalen ska öppnas så att dagmammorna kan komma dit med barnen för öppen lek under dagen, säger Dirk.

För även om han och Silke har valt att bo på en enslig plats så vill de att Mattis och hans kommande syskon ska få leka med

andra barn.

Mycket handlar om att kämpa för existensen. Samma dag som paret vigdes fick de ett brev från

Telia som meddelade att det fasta telefonnätet skulle upphöra.

– Vilken bröllopspresent! Det var ju viktigt att vi fick behålla vårt fasta nummer och där hittade vi till sist en lösning. I dag ringer vi över det mobila nätet och det funkar faktiskt riktigt bra.

Internet är viktigt

Huset eldas med ved. Solpaneler och ett bensindrivet elverk håller i gång belysning, dator och skrivare.

– Dator och tillgång till internet är viktigt för att jag ska kunna sköta företaget. Vi har ingen TV och vi saknar det inte heller. Ibland kollar vi på en DVD på datorn, säger Dirk.

Att de skulle vara ensamma där i vildmarken håller familjen inte med om.

– Vi har gäster här nästan hela året. Sedan kommer släkt och vänner. Det har faktiskt blivit så att vi måste planera in två lediga veckor när det bara är vi tre här, säger Dirk och skrattar. ■

Livet i vildmarken

■ **Värme.** Det går åt 22–25 kubikmeter ved per år för att elda den två ton tunga täljstensugnen och värma det 148 kvadratmeter stora boningshuset.

■ **Mat.** I Nattavaara, två mil bort, finns en butik. Två tredjedelar av varorna handlas där och resten från en grossist som säljer ekologiska produkter. Kylvaror förvaras i en jordkällare. I Nattavaara har familjen en frysbox hos några vänner och där hämtar de vad de behöver för veckan. Sommartid har de ett kylskåp som drivs av solceller. I köket finns en vedeldad järnspis och en gasolspis.

■ **El.** Först använde familjen fotogenlampor. Nu har dessa bytts mot led-belysning. Tre solpaneler på taket ger el till belysning och dator. Under de mörkaste vintermånaderna får ett elverk ersätta solpanelerna.

■ Vatten.

Hämtas från en kalkkälla ett par hundra meter från huset. På gården finns också en gammaldags brunn. Huset har ingen vanlig toalett eftersom det inte finns rinnande vatten. Däremot ett fint utedass. Tvättar kläder gör familjen i Nattavaara där hembygdsföreningen driver en tvättstuga.

Med hinken hämtar Silke upp vatten ur brunnen.

■ **Telefon.** Mobilnätet fungerar tillfredställande liksom mobilt bredband till datorn.

■ **Transporter.** Bil och traktor är ett måste. Bensinmack finns i Nattavaara och drivs av en ideell förening. Motorvärmare körs med hjälp av ström från det bensindrivna elverket.

■ **Service.** Posten levereras till affären i Nattavaara. Man kan få den hemkörd en gång per vecka. Alla bankärenden görs via internet. Kommunal dagmamma finns i Nattavaara. Bibliotekets bokbuss kommer till Solberg.

Senast i serien:

Vi klarar oss själva!

- ✓ Landsbygdsministern (1-2/11)
- ✓ Självhushållning (3/11)
- ✓ Närvärme (6/11)
- ✓ Hästkraft (7/11)
- ✓ De trista siffrorna (8/11)
- ✓ Klimatsmart (9/11)
- ✓ Lägenheter på landet (10/11)
- ✓ Turism i vildmarken